

Succes med FAMILIESTØTTE i sognene

Tekst: Bo Nygaard Larsen | Foto: All Over Press

Det er populært at få familierådgivning i folkekirken. Det ved de alt om hos Folkekirkens Familiestøtte med base i Aalborg. Vi har talt med leder Leif Sondrup og bestyrelsesmedlem Niels Christian Kobbelgaard

Udsigten er på mange måder god fra 2. sal her i Folkekirkens Hus på Gammeltorv i det centrale Aalborg. Her holder Folkekirkens Familiestøtte til, og ud over et view over byens tage har medarbejderne et godt overblik over behovet for rådgivning i de danske børnefamilier.

– Behovet er stort, og det bliver kun større. Og som folkekirke kan vi noget, ingen andre kan, og derfor er der stor efterspørgsel efter os, siger Leif Sondrup, der er leder af Folkekirkens Familiestøtte.

Som lægt medlem af diakoniudvalget i Aalborg Stift var han med til at formulere tankerne om et kirkeligt tilbud til de familier, der havde svært ved at tackle de udfordringer, de måtte stå i. Blandt andet nævner han, at ensomheden blandt 13-15-årige aldrig har været større end nu, at hver tredje 19-årige pige har været til psykolog, og at børn i 0. klasse på fem år har mistet en del sociale færdigheder.

– Udfordringerne er for mange børn og unge blevet så store, at de kun kan løses ved hjælp af det offentlige. Som kirke kan vi gå ind på et meget tidligere stadie og på den måde hjælpe familierne, før problemerne bliver for store. Det er folkekirken, der hermed træder frem og støtter forældrene i tide. For vi kan ikke længere nøjes med at iagttage tingenes tilstand. Derimod skal vi være mere fremtrædende

i civilsamfundet for at hjælpe med at få bremsset den triste udvikling, siger Leif Sondrup.

Udbredt i tre stifter

Efter et længere tilløb blev Folkekirkens Familiestøtte etableret som et udviklingsprojekt i 2016 med økonomisk støtte fra blandt andre Lauritzen Fonden, TrygFonden og Kirkeministeriet. I begyndelsen arbejdede man kun i Aalborg Stift, men i dag er både Viborg Stift og Aarhus Stift kommet med, så det i alt er 16 provstier, der aktivt udgør Folkekirkens Familiestøtte. Indtil videre har omkring 300 familier fået hjælp.

– Det har aldrig været meningen, at det kun skulle være lokalt forankret i Aalborg Stift. Fra begyndelsen drømte vi om at være landsdækkende, og med den gode start, vi har fået, er det realistisk. Vores mål er, at vi ved udgangen af 2019 har flere end de nuværende 16 provstier med, siger Niels Christian

“Behovet er stort, og det bliver kun større. Og som folkekirke kan vi noget, ingen andre kan, og derfor er der stor efterspørgsel efter os.

LEIF SONDRUP, LEDER AF FOLKEKIRKENS FAMILIESTØTTE.

Kobbelgaard, domprovst i Aalborg og medlem af bestyrelsen i Folkekirkens Familiestøtte.

Det lokale sognearbejde i Aarhus

Et af de provstier, der er med, er Aarhus Vestre Provsti. Her samarbejder Skjoldhøj Sogn, Helligånds Sogn og Brabrand Sogn i et pilotprojekt om at give familier den bedste rådgivning.

I Aarhus Vestre Provsti er der nedsat en ambassadørgruppe, som fungerer som sparringspartner for den koordinator, der er ansat i provstiet til arbejdet. Med i ambassadørgruppen, som styregruppen hedder, er Simon Blauenfeldt Leonhard, der er menighedsrådsmedlem i Skjoldhøj Sogn.

– Diakonien har altid været et af de vigtigste områder i folkekirken. Derfor er det vigtigt, at vi tager hånd om de ting, der rører sig i de danske familier. Inden det offentlige tog over, var det kirken, der stod for det sociale arbejde. Nu er vi så tilbage i det tomrum, der er opstået mellem det, kommunen tager sig af, og dem, der har brug for lidt støtte. Der kan vi med Folkekirkens Familiestøtte gøre en forskel, siger Simon Blauenfeldt Leonhard.

Simon Blauenfeldt Leonhard håber, at projektet, der engagerer omkring ti frivillige, kan blive permanent.

– Det tager sin tid at løbe det i gang, fordi der er mange, der har en barrierer, fordi det er folkekirken, der står

bag. Men vi skal blive ved, fordi den lokale forankring på sogneplan er så vigtig. Vi kender familierne og ved, hvor behovet er. Og hvis ikke menighedsrådene skal tage sig af denne opgave, ved jeg ikke, hvem der skal, siger han.

For ham er der flere lag i projektet.

– Vi skelner ikke mellem religionerne. Det er vigtigt for folkekirken, at vi ikke lukker andre trossamfund ude i det sociale arbejde. Faktisk er det familier med anden religiøs baggrund, der var nogle af de første, der bad om støtte, siger Simon Blauenfeldt Leonhard.

Fremtiden

Tilbage i Aalborg tænker Niels Christian Kobbeltgaard også længere, end bevillingerne rækker. Folkekirkens Familiestøtte har et budget på cirka to millioner kroner årligt, og allerede nu

arbejder bestyrelsen med forskellige scenarier for den fremtidige finansiering, når projektperioden udløber ved årets udgang.

– Vi skal bare fortsætte. Projektet er for vigtigt til, at det skal stoppe nu. Der er meget, der bevæger sig i øjeblikket, og hvis vi vil være en kirke i tiden, må vi også følge med tiden. Ellers bliver vi en museal genstand, siger Niels Christian Kobbeltgaard og fortsætter:

– Der har været en tendens til, at vi i folkekirken alene vide, hvad medlemmerne ønsker. Men det er vi heldigvis holdt op med. Nu er vi trådt et skridt tilbage, så medlemmerne kan komme til. Det er en måde at træde ind i civilsamfundet på og vise, at vi er en del af verden. Vi skal ikke være kirke for os selv, men stille os til rådighed for samfundet.

En undersøgelse, som Gallup gennemførte for Børne- og Socialministe-

riet i 2018, viser, at 56 procent af forældre er i tvivl om opdragelse mindst én gang om måneden. 11 procent er i tvivl dagligt.

– Vi blander os ikke i, hvordan forældrene opdrager deres børn. Det er slet ikke vores opgave. Vi støtter forældrene med de forandringer i dagligdagen, som de ønsker sig. Vores holdning er, at forældre er afgørende for børns trivsel og udvikling, og derfor har vi fokus på at bakke forældre op i at skabe gode rammer og relationer i familien ud fra deres ønsker. Det arbejde vil vi med provstiernes og sognenes hjælp gerne fortsætte. Det er der behov for, siger Leif Sondrup. ■

Stigende **SOCIALT ANSVAR** i sognekirkerne

Tekst: Bo Nygaard Larsen | Foto: All Over Press

Marie Vejrup Nielsen, lektor ved Afdeling for Religionsvidenskab på Aarhus Universitet, ser det som en del af en større tendens, at folkekirken byder sig til med familiestøtte og parkurser

Hun har det med at holde øje, aflure tendenserne i den folkekirkelige verden, analysere dem og mangfoldiggøre sine konklusioner. Navnet er Marie Vejrup Nielsen, ph.d. og lektor på Institut for Kultur og Samfund – Afdeling for Religionsvidenskab på Aarhus Universitet. Gennem de seneste år har hun været en af de fremmeste forskere i religionernes aktuelle situation med særligt fokus på folkekirken.

Hun er ikke forundret over, at folkekirken har fået succes med tiltag som familiestøtte og parkurser.

– Igennem historien har det været kirken, der stod for omsorgsarbejdet og socialhjælpen. Senere tog den moderne stat over. I dansk sammenhæng har der også været en række kirkelige organisationer, der har været aktive på området. Sognekirken har dog ikke været centrum for det sociale arbejde. Men i disse år ser vi, hvordan velfærdsstaten skrumpet. Det giver kirken, også sognekirken, en mulighed for at være spiller på sit gamle domæne, siger Marie Vejrup Nielsen.

En mangeårig bevægelse

Hun mener, at der er tale om en bevægelse, der har været i gang længe.

– For 10-15 år siden begyndte det at være meget tydeligt, at mange sognekirker udvidede deres aktivitets-tilbud, og især at der kom fokus på mange konkrete brugergrupper og ikke kun på søndagsmenigheden. Der har været stor innovation hen over en længere periode, som kan ses af udviklingen af minikonfirmandunder-

visning, babysalmesang, meditationsgudstjenester og yoga i kirken, siger Marie Vejrup Nielsen og fortsætter:

– Gennem disse aktiviteter har man fået en øget kontakt til flere af medlemmerne. Disse aktiviteter og denne udvikling har så inspireret til for eksempel Folkekirkens Familiestøtte og parkurser. Der er større fokus på, hvad moderne mennesker har brug for og ønsker at deltage i. Og her henter man så også inspiration i samfundet generelt, hvor der netop er stort fokus på psykisk og fysisk velbefindende.

Sogdenes lokale forankring er en stor styrke, mener lektoren.

– Sognekirken er på mange måder godt rustet til at tage det sociale ansvar på sig. Der er fx en styrke i, at den er til stede lokalt. Det er velfærdsstaten ikke længere i samme grad uden for de større byer, og der kan være en mangel på tilbud, som er tæt på og knyttet til det lokale.

Marie Vejrup Nielsen ser også en styrke i strukturen, hvor man lokalt som menighedsråd kan eksperimentere og afprøve forskellige muligheder uden først at have fået tilladelse af hele systemet.

– Den lokale autonomi giver lyst og mulighed for at udvikle projekter, man nu synes er gavnlige. Det er med til at skabe succes, for med græsrodsarbejde og idéspredning kan sognene få et ejerskab.

Den brede aktivisme

En anden forklaring er, at det folkekirkelige landskab har ændret sig.

– Op gennem 80'erne og 90'erne var der store teologiske diskussioner om, hvad kirken skulle og ikke skulle ud over højmesse. Den teologiske diskussion var igennem længere tid domineret af en kritik af aktivisme. I dag afspejler de mange nye aktiviteter og initiativer, at der er kommet en ny og bredere form for aktivisme, og der er en generel accept af, at kirken skal være mere synlig i folks liv. Det betyder ikke, at der ikke fortsat er debat om de forskellige nye tiltag, men den konkrete udvikling går i retning af øget fokus på at skabe noget, som folk gerne vil deltage i, siger Marie Vejrup Nielsen.

Hun mener, at vi kun har set toppen af de nye muligheder for sognekirkerne.

– For ikke mange år siden var det utænkeligt, at man ringede til præsten for at få ægteskabsrådgivning. I dag skaber nye tiltag nogle rammer, som virker tiltrækkende på folk af flere grunde. Så længe folkekirken fortsat udvikler sig sammen med de store strømninger i kulturen, vil der hele tiden komme nyt til. Derfor vil vi se mere af den slags, siger Marie Vejrup Nielsen. ■

